

تاریخ معماری آمریکا

جلد چهارم

دوران توسعه و عصر تنوع

(۱۸۶۵ - ۱۹۱۵ میلادی)

نویسنده: کت مارک گلنتر

ترجمه: مهندس سپهر انصاری

سرسناسه

عنوان و نام پدیدآور: تاریخ معماری آمریکا/نویسنده مارک گلنتر؛ ترجمه [و تلخیص] سپهر انصاری.

مشخصات نشر: تهران: پرنیان اندیش، ۱۳۹۴ -

مشخصات ظاهری : ج. مصور، نقشه.

شاہک

ج : ۱) ۹۷۸-۶۰۰-۹۵۵۸۲-۳-۰۰ : ج : ۲) ۹۷۸-۶۰۰-۹۵۵۸۲-۴-۷ :

9YΛ-6...900ΛY-V-Λ : 5ج : 9YΛ-6...900ΛY-6-1 : 6ج : 9YΛ-6...900ΛY-0-ف : 7ج

وضعیت فهرست نویسی: فیا

بادداشت: کتاب حاضر گزیده‌ی برگردان آزادی از: A history of American architecture building

است. in their cultural and technological context

یادداشت ج. ۲ و ۳ (چاپ اول: ۱۳۹۴) (فیپا).

ج. ۱: تمدن‌های اولیه (۱۲ هزار سال پیش از میلاد تا ۱۵۰۰ میلادی).

ج. ۲. فرهنگ‌های مهاجر- فرهنگ استعماری (۱۵۰۰- ۱۷۶۳) میلادی- ج. ۳. دوران انقلاب و اتحاد

۱۸۶۳-۱۸۶۵ میلادی. - ج. ۴. دوران توسعه - عصر تنوع (۱۸۶۵-۱۹۱۵ میلادی).

ج. ۵. جنگ‌های ساسانی تا فرهنگ‌های پسامدرن (۱۹۱۵-۱۹۹۸ میلادی).

موضوع - اری -- ایالات متحدہ

موضوع : عمومی و جامعہ -- ایالات متحدہ

شناسه افزوده
مهر، ماه، سال، ۱۹۵۱ - م.

Category, Mark: شناسه افزوده

رده بندی کنگره : ۱۳۹۴ : ت ۸ : ۷۰۵ NA

۷۲۰/۹۷۳: ده بندی دیویی

شماره کتابشناسی ملی: ۳۹۴۶۹۵۰

انتشارات ریان ادیش

عنوان: تاریخ معماری آمریکا

جلد چہارم - دوران توسعه - عصر تنوع، ۱۸۶۵ - ۱۹۱۵ میلادی

نویسنده: دکتر مارک گلنتر

ترجمہ: مہندس سپہر انصاری

چاپ اول: ۱۳۹۵

طراحی جلد و مدیریت چاپ: مهندس سپهر انصاری (۰۹۱۲۵۲۷۰۹۶۹)

طراح صفحات: عصمت گلزار

میراث: ۱۰۰۰ جلد

عداد صفحه: ۸۵ صفحه

زرش: ۱۳۵۰۰ تومان

ISBN: 978-600-95582-6-1

ملک: ۱-۶-۹۵۵۸۲-۶۰۰-۹۷۸

نشانی: تهران - پاسداران - اختیاریه - یزدانیان یکم - پلاک ۱ تلفن: ۰۲۱-۲۲۵۶۹۲۷۴

نمایه

۷ پیوستار مترجم

۹ پیوستار مؤلف

فصل نخست: دومین توسعه‌ی پس از جنگ (۱۸۶۵ - ۱۸۸۵ میلادی)

۴۰ شهرنشینی و حاشیه‌نشینی

فصل دوم: عصر مدرن (۱۸۸۵ - ۱۹۱۵ میلادی)

۵۴ پیچیدگی‌های اجتماعی و معماری

۵۷ جنبش‌های معماری در آغاز قرن بیستم

۶۴ نهضت ترقی‌خواهی و جنبش‌های مترقی

۸۲ جنبش مدرن (مدرنیست‌ها)

پیشگفتار مترجم

به نام خداوند بخشاینده ی مهربان
خداست آن که برای شما دریا را مسخر گردانید
تا کشتی به امر خدا آسان در آب جاری شود
و از آن به تجارت و سفر از فضل خدا روزی طلبید.
باشد که شکر نعمتش به جای آرید (۱۲)
و آنچه رزمین و آسمان ها بود تمام را مسخر شما گردانید
تا از همه ی موجودات عالم به علم و عمل بهره ی معرفت یابید
و در این کار برای مردم با فکرت آیات قدرت خدا تماما پدیدار است (۱۳)
«قرآن کریم سوره ی جاثیه»

نخستین بار کتاب محققانه و آلمانه ی تاریخ معماری آمریکا اثر مارک گلنتر برای انجام پژوهشی به دستم رسید. از همان اوان بیان شیوا در عین پیچیدگی مباحث مطروحه و تجزیه و تحلیل های مبسوط و مستند همراه با جامعیت کتاب، در کنار شناخت نسبی ی که از آثار مکتوبات معماری در ایران داشتم، مرا برای ارائه ی برگردانی از آن مصمم نمود. تصور می کنم بیش از ده نوبت تجدید چاپ از سوی انتشارات دانشگاه نخستین گواهی آشکار بر وزن و اعتبار فراوان کتاب در میان دانشگاه ها و مدارس از کشور باشد.

مؤلف در حال حاضر ریاست دانشکده ی طراحی معماری و برنامه ریزی دانشگاه کلرادو در بولدر را بر عهده دارد. او به زبانی ساده، به شرح و تفسیر تحولات معماری قاره ی آمریکا در بستر رویدادهای تاریخی و دگرگونی های فنی و فرهنگی آن سرزمین پرداخته؛ به علاوه در مسیر بررسی خود بر تأثیر و تاثرات آن خطه و قاره ی اروپا که از دیرباز پیوندی عمیق و چند وجهی با یکدیگر داشته اند اشاراتی دارد.

کتابی که پیش روست، گزیده‌ی برگردان آزادی از اثر مزبور می باشد که گروه هدف آن علاقه‌مندان پیگیر رشته‌ی معماری خواهد بود. در روند خلاصه سازی، سعی بر این بود که فرجام کار افشره‌ای غنی و مفید از اهم محتوای کتاب باشد تا در عین چشم‌پوشی از جزئیات فرعی بتواند از عهده‌ی پاسخگویی به نیاز علمی علاقه‌مندان به خصوص گروه هدف برآید.

در نهایت لازم است از سرکارخانم مهندس مهرنوش انصاری سپاسگزاری کنی که با پیگیری، راهنمایی و محبت‌های بیدریغش بر نگارنده منت نهاد. این کتاب بی شک با همت عالی سرکار خانم مهندس عصمت گلزار به زیور صبا رسانده گردیده است که جای قدردانی دارد.

در پایان از آنجا که هیچ اثری خالی از لغزش نخواهد بود، مایه‌ی مزید امتنان است. بتواند استادم، کارشناسان و دانشجویان گرامی نظرات خود را به نشانی sepehr.angari@gmail.com ارسال فرموده و از ارشاد و ارائه‌ی طریق صواب خوددار / نفرمایند.

امید هست که کار آگهانش بپذیرند

به کارگاه امل هر چه به یاد می‌آید

حیر رتقصیر، سپهرانصاری

۹۲ تهران

پیشگفتار مؤلف

با وجود اینکه همه‌ی ما بطور مرتب از شهرها و بناها بهره می‌بریم ولی به ندرت در خصوص مبدا و منشأ آنها می‌اندیشیم. کمتر پیش می‌آید که بطور جدی فکر کنیم چرا ساختمان‌ها و شهرهایمان چنان قالب و سبک و صورت منحصر بفردی پیدا کرده‌اند.

در واقع ساختمان‌ها آنچنان با حیات ما آمیخته شده‌اند که اغلب اوقات، بویژه در مواجهه با گرفتاری‌های روزمره‌ی زندگی از نظر دور می‌مانند. با این همه، از بسیاری جهات عمیقاً بر شکل زندگی ما انسان‌ها تأثیر گذارند. ما درون ساختمان‌هایمان مد اطمینان حرکت می‌کنیم، امور روزمره را انجام می‌دهیم و به ملاقات دیگران می‌رویم.

ما از بناها تأثیر می‌پذیریم. شهرها و ساختمان‌های ما آمال و ارزش‌های ما را به تصویر می‌کشند؛ از این منظر یکی از ابتدایی‌ترین ظروف تجلی خود ما و جامعه‌ی ما به شمار می‌روند. به بیان بهتر، رابطه با کمی اغراق، ساختمان‌های ما خود ما بوده و ما نیز همان ساختمان‌ها هستیم!

با چنین پیش زمینه‌ی ذهنی‌ای، می‌بینیم ساختمان‌های کنونی ما همان‌های گذشته بر جای مانده‌اند، مایه‌ی سئوالات شگفت‌انگیزی خواهند بود. پرسش‌هایی که به نیاکان ما، سیاق حیاتشان، ارزش‌ها و نگرش آنان به جهان می‌پردازد.

چرا اجداد مهاجر ما چنان پلکان‌های عظیمی در خانه هایشان تعبیه می‌کردند؟ به چه دلیل فضای نشیمن و پذیرایی بخش قابل توجه منازل آنان را در بر می‌گرفت و در حالیکه به ندرت مورد استفاده واقع می‌شد، اکثر اثاثیه‌ی ارزشمند خانه را در خود جای می‌داد؟

چرا مردم دوره ی ویکتوریایی^۱ منازلشان را ماهرانه با آن تزئینات پر تکلف می‌آراستند؟

چرا شمار زیادی از شهرهای آمریکا و البته همه ی عرصه‌های غرب رود می‌سی‌سی‌پی بر پایه ی الگوی شبکه‌ی چهارخانه طراحی و اجرا شده است؟ دلیل اینکه چنان ساختمان‌های بلند مرتبه‌ای در دهه های پایان قرن نوزدهم قد برافراشت، چیست؟ چرا مردم آمریکا پیش از جنگ جهانی دوم، خانه‌های گلپس دنج و راحت تودور^۲ را می‌ساختند اما بعد از آن برهه، به ساخت مجموعه خانه‌های مزرعه‌ای روی آوردند؟ در حقیقت اجرای چنین ایده‌های همدار، نشانگر نفوذ گسترده ی بردارهای نیرومند فرهنگی می‌باشد. این بردار با شهری از بنیادی ترین مسائل انسانی را شامل می‌شود؛ از جمله رابطه ی انسان با طبیعت، ارتباط وی با دیگران درون اجتماع، اهمیت نقش اتحاد جامعه، ارزش روی به علوم، همینطور نقش و جایگاه سیاسی مادر جهان. البته بدیهی است قوی ترین بردارهای فرهنگی جهان نیز قادر نخواهند بود بالاتر از حد توان فنی و مالی مصالح امکان‌ات روز، ایده‌ای را اجرا کند. هرچند در جریان بررسی تاریخ تورات اروپا و آمریکا می‌توان هنرمندانی را یافت که به لحاظ پاره‌ای دلایل فلسفی، ایده‌هایشان را در قالب‌هایی غیر قابل اجرا ارائه کرده‌اند، اما پیشینیان ما مجبور بودند بلند پروازی‌های فرهنگی خود را با توانایی‌های فنی و بنبه‌ی عالی شان هماهنگ نمایند.

در برهه‌هایی پیش می‌آمد که گرایش شدید به رنگ‌های متنوع و متغیر موجب شود افراد فن‌آوری‌های نوینی را خلق کنند از آن طریق ایده ی

۱. Victorian :

دورانی که ملکه ویکتوریا در سال‌های ۱۸۷۳ تا ۱۹۰۱ میلادی حکمران بریتانیا بود - مترجم

۲. Tudor :

از شاخصه‌های این سبک قوس‌های تودور (چهار راسی)، آنگوهای آجری، سقف‌های بلند شیب دار و دودکش‌های تزئینی می‌باشد - مولف

تودور از خانواده‌های سلطنتی بریتانیا بود که در سال‌های ۱۴۸۵ تا ۱۶۰۳ میلادی بر بریتانیا حکمرانی می‌کرد - مترجم

مورد نظرشان به منحصی بروز برسد. ولی در باقی اوقات، افراد ایده‌هایشان را به خاطر بهره‌گیری از یک فن‌آوری خاص تغییر می‌دادند. روابط شگفت‌انگیزی میان بناها و فرهنگ‌هایی که بستر طرح و اجرای آن بوده، برقرار است. کتابی که پیش روی شماست می‌کوشد این ارتباطات را بررسی کند. در این مسیر تمرکز ما بر محدوده‌ی جغرافیایی امروزی ایالات متحده (در آمریکای شمالی) خواهد بود. هر چند در بخش‌های آغازین به محدوده‌ی امروزی مکزیک (آمریکای مرکزی) نیز خواهیم پرداخت.

در واقع باید گفت آمریکای مرکزی به نوعی خاستگاه ایده‌های تاثیر گذار بر "ایده‌ی مدرنیسم آمریکای شمالی" محسوب می‌شود. بررسی روند توسعه‌ی معماران این قاره از نماینده‌های پیش از تاریخ گرفته تا نمادهای دوران حاضر، در سیر کار ما قرار دارد.

این امر بدان منتهی است که معماری بومی آمریکا (قبل از حمله‌ی اروپائی‌ها در قرن پانزدهم) در سیر مطالعه‌ی بررسی ما قرار خواهد داشت. در اکثر کتب تاریخ معماری مربوط به سرزمین آمریکا، معماری بومی از قلم افتاده، گویی تاثیر ناچیزی بر روند توسعه‌ی معماری این سرزمین داشته است.

جز این البته دلایل متعدد دیگری وجود دارد که ما را مجبور می‌کند مطالعه‌ی خود را با بررسی معماری بومی آمریکا آغاز کنیم. اول، ایده‌های معماری فارغ از اینکه توسط دیگران پذیرفته شود یا نه، بخشی از خود جالب توجه است. دوم، پژوهش‌هایی که بویژه در سال‌های اخیر صورت پذیرفته، نشان داده تمدن‌های بومی آمریکا و معماری‌شان بسیار پیشرفته‌تر از آن چیز است که تاکنون تصور می‌شد.

به نظر می‌رسد اروپائی‌ها به مراتب بیشتر از آنچه در بدر امر تصور می‌کردیم در خصوص طراحی اقلیمی از معماران بومی آمریکا آموخته‌اند. از جمله اینکه چطور ساختمان‌هایی همسو با مختصات جغرافیایی و آب و هوای خاص آمریکا بسازند.

سوم، همانطور که در بخش‌های بعد خواهیم دید، قیاس میان فرهنگ بومی آمریکا و فرهنگ اروپائی در حکم فرصت منحصر بفردی است تا از طریق آن معلوم گردد دو تمدن مستقل در حال توسعه، چگونه مشکلات اساسی در راه معماری را مرتفع می‌سازند.

بی‌تردید به منظور دریافت و درکی بهتر از تاریخ معماری آمریکا لازم است تاریخ اروپا را بشناسیم. معماران آمریکائی مدام در پی یافتن سبکی متفاوت برای کشور جدید خود بودند (آن‌هم در سطح کلان و در مقیاس ملی)؛ البته گرایش گسترده‌ی اروپائی‌ها به ایده‌های آمریکائی در سراسر تاریخ سرزمینشان به چشم می‌خورد. از سوی دیگر، ابعاد خیره‌کننده‌ی توسعه‌ی آمریکا زمانی بیشتر احساس می‌شود که می‌بینیم در سطح کلان، حتی ترابری، سلاطین و مدهای متداول آن سرزمین توسط اروپا تقلید می‌گردد. اثر حاضر، بررسی روند توسعه‌ی اروپا و آمریکا را به موازات هم پیش می‌برد به گونه‌ای که می‌توان دید تأثیر و تأثر آنها نسبت به هم، در چه مقاطعی و چاره‌ها صورت گرفته است.

هرچند، ما هر تأکید ما بیشتر بر آمریکا خواهد بود ولی به فراخور موقعیت، سهم دلالتی به مطالعه‌ی پیشرفت‌ها و تحولات شاخص اروپا همچون نهضت روشنگری و انقلاب صنعتی اختصاص خواهیم داد. اتفاقاً همین جنبش‌ها هم به بعد از آنه و ارزش‌های آمریکائی را شکل داد. هر بخش از این کتاب، یک دوره‌ی تاریخی مشخص را بررسی می‌نماید. به عنوان مثال سال‌هایی که انقلاب آمریکا رخ داد، دوران پس از جنگ‌های داخلی یا دوره‌ی پسامدرن* (که بعد از جنگ جهانی دوم پدید آمد).

۱. Enlightenment :

جنبش روشنفکری، دوره‌ای در خلال قرن هجدهم میلادی است که طی آن استدلال و روش علمی از نویسندگان و دانشمندان، استدلالات و مقروضات دین و سنت حاکم بر اروپای آن زمان را به چالش کشید. - مترجم

۲. Industrial Revolution :

دوره‌ای در قرن هجدهم و نوزدهم میلادی که در حوزه‌ی جغرافیایی اروپا و ایالات متحده، ماشین نقش مهمی در انجام امور به‌عهده گرفت. طی این سال‌ها صنعت به سرعت رشد کرد. - مترجم

۳. The Civil War :

نبردی که میان ایالات شمالی و جنوبی آمریکا در خلال سال‌های ۱۸۶۱ تا ۱۸۶۵ میلادی بوقوع پیوست. - مترجم

۴. Postmodern :

سبکی در معماری که مدرنیسم را در دهه‌ی ۱۹۸۰ میلادی کنار زد و شامل گرایش‌های ادبی و هنری‌ای بود که پیچیدگی‌های بیشتری نسبت به مدرنیسم پیشنهاد می‌کرد. - مولف

این دوره‌های تاریخی عمدتاً با تحولات شاخص اجتماعی، سیاسی و فلسفی شروع شده و به پایان می‌رسند. همچنین اغلب، واجد بارزه‌های فنی و اجتماعی بوده که ضمناً از بار زیبایی شناختی قابل توجهی هم برخوردار هستند.

بطور کلی سعی شده در هر بخش، ابتدا عوامل اصلی‌ای که ویژگی‌های آن بازه زمانی را شکل داده معرفی شود؛ سپس ایده‌های معماری‌ای که در چنین بستری توفیق ظهور یافته مورد بررسی قرار می‌گیرد.

به دلیل اینکه موضوع اصلی کتاب حاضر کنکاش در ارتباطات میان بناها و بستر زندگی، مولد آنهاست، تلاش بر این بوده که به جای پرداختن به جزئیات بسیار، تصویری کلی ارائه شود.

بنابراین شماری مثال‌ها متناسب از سبکی خاص فهرست نشده؛ در مقابل تنها یک نمونه‌ی شاخص که برضوح ایده‌ی مولد خود را شرح می‌کند به بحث گذاشته شده است. با بهره‌گیری از این سکو به عنوان چهارچوب کاری، در نهایت علاقه‌مندانی که مایلند به مثال‌های بیشتری رجوع کنند، به سمت مطالعه‌ی سایر منابع هدایت خواهند شد.

تعدادی از مورخین معماری در سال‌های اخیر با علاقه در ریز موارد مربوط به هیئت‌های طراحی و اجرای ساختمان‌ها، به بحث پرداخته‌اند نشان دهند که شخصیت‌ها، محدودیت‌های کاری و امثال آن چگونگی شکل‌گیری روند طراحی و اجرای آثار معماری موثرند.

لازم به ذکر است اگر چه توجه به چنین نکاتی جالب و حتی ارزشمند می‌باشد ولی نباید موجب انحراف ما از اصل ماجرا گردد.

هرچند بناها، هر کدامشان ویژگی‌های خاص خود را داشته و با اقلیم همسو هستند ولی در مجموع بیشتر آثار معماری یک دوره از انگیزه‌های فرهنگی متداول آن بهره‌بره‌مندند. بطور معمول ویژگی‌های بومی، سبک

بناها را مشخص نمی‌کند؛ اگر چه ممکن است شرایط محلی بر گزینش یک سبک بخصوص یا نحوه ی بکارگیری آن سبک تأثیر گذار باشد. در نتیجه این کتاب بطور جدی در پی چرایی توسعه ی سبک های متنوع معماری خواهد بود. بنابراین تنها زمانی به بحث پیرامون ریزه کاری های یک بنای خاص می پردازیم که آن جزئیات ماحصل ایده های موثر در تغییر یک سبک بخصوص معماری باشد.

به منظور تسهیل مطالعه، بسترهای گسترده ی فنی و فرهنگی محدود شده؛ به گونه ای که هنگام بررسی هر دوره ی تاریخی، مفروضات ما فقط دانش سیاسی و اجتماعی اروپا و آمریکا از ابتدا تا دوره ی مذکور بوده است. طی دهه های اخیر که به تدریس معماری برای دانشجویان مقاطع مختلف این رشته چه در اروپا چه در آمریکا گذشته، دریافته ام علاقه مندانی که جذب رشته ی معماری شده اند، نسبت به مباحث تاریخی اشتیاق و گرایش کمی دارند. با این وجود هر یک تاریخ زنگار گرفته ی سیاسی و اجتماعی شان یادآوری شده و فهمیده اند که سایر اطلاعات تا چه حد می تواند در راستای درک بهتر ایده های معماری مورد علاقه شان مفید واقع شود، استقبال شایانی از این مباحث نموده اند.

سعی بر این بوده که تنها تصویری کلی از تاریخ سیاسی و اجتماعی ارائه گردد و در این مسیر تأکید ویژه بر جنبه هایی از تاریخ بوده که منحصرأ بر معماری تأثیر داشته است.

در جای جای کتاب اسامی روسای جمهور، حکمرانان، نویسندگان و فرماندان مشهور را آورده ام تا برای علاقه مندانی که آن را مطالعه می کنند در حکم نشانه های راهنمای مسیر باشد. بدین ترتیب قادر خواهند بود میان اطلاعات پیشین خود و مباحث مطروحه ذیل هر دوره ارتباطی شفاف برقرار نمایند.

در مقاطعی ضرورتاً در خصوص برخی پیشرفت های سیاسی، جزئیات بیشتر و شرحی مبسوط ارائه شده که در نهایت به حصول درکی عمیق تر از یک

تحول مهم معماری منجر خواهد شد. به عنوان نمونه: حزب ویگ^۱ در بریتانیای قرن هجدهم از جنبش نئوپالادین^۲ در معماری حمایت کرد به نحوی که سرانجام سبک باروک^۳ انگلیسی در بریتانیا و آمریکا محو شد. به هر روی تنها در صورتی می‌توانیم علت حمایت برخی سیاستمداران از یک سبک خاص معماری را بفهمیم که درباره‌ی باورها و آرای سیاسی‌شان از حداقل آگاه، برخوردار باشیم.

برای یک مؤلف اگرچه تاریخ نگاری معماری بدون دخالت دادن تمایلات و ترجیحاتش امری ناممکن است، اما تا حد توان تلاش کردم از سبک نگارش سنتی معدری که یچیدگی‌های بسیار دارد و وسعت میدان تجربه و پختگی را به رخ می‌شد، جدا شوم.

بسیاری مورخان، پیرو دید غرضه‌ی معماری همچون پسنر^۴ و هیچکاک^۵ با پیروی از شیوه‌های علمی-تاریخی هنر، بناها را بر حسب سلیقه و دید شخصی یا طبق برنام‌های تبلیغاتی که مایل به اشاعه‌ی آن بودند، گزینش می‌نمودند. پس از آن البته نشان‌شان در مورد بناها بر اساس همخوانی ویژگی‌های بصری و خصصیات فرهنگی با معیارهای مورد قبول خودشان شکل می‌گرفت.

۱. Whig:

حزبی در بریتانیای قرن هجدهم میلادی که حمایت از پیشرفت اصلاحات از جمله مهمترین اهداف آن به شمار می‌رفت. این حزب بعدها به حزب آزادی تبدیل شد - مترجم.

۲. Palladianism:

این سبک معماری از آثار مکتوب و غیر مکتوب معمار ایتالیانی به نام آندره پالادیو برآمده است - مؤلف

۳. Baroque:

سبک رایج هنر و معماری قرن هفدهم و اوایل قرن هجدهم میلادی بوده و پس از کلاسیک که متعلق به دوران رنسانس ایتالیا بود، فراگیر شد - مؤلف

۴. Pevsner

۵. Hitchcock